

Farský list

Gréckokatolíckej Farnosti svätého archanjela Michala v Lomnom

ročník: VII.

01. január 2023

číslo: 01

365 dní s pátrom Piom

07. január: Dcéra moja, náš Pán ťa miluje nežnou láskou. Ak ti nedáva pociťovať sladkosť svojej lásky, robí to preto, aby ťa učinil pokornejšou a nižšou v tvojich očiach. Nepovažuj to teda za dôvod na to, aby si poľavila vo svojej dôvere k nemu a prestala sa utiekať k jeho svätej dobrotivosti, o to viac v tomto období, keď si ho zobrazujeme ako maličké betlehenské dieťaťko. Čo myslíš, dcéra moja, prečo, kvôli čomu vzal na seba túto ľúbeznú, vľúdnu podobu, ak nie preto, aby v nás roznietil lásku k nemu naplnenú dôverou a dôveru v neho prekypujúcu láskou? Zotrvávaj celkom blízko pri koliske tohto ľúbezného dieťaťa, osobitne počas týchto posvätných dní, keď slávime jeho narodenie. Ak miluješ bohatstvo, nájdeš tu zlato, ktoré tu nechali králi od východu; ak miluješ opar stúpajúci z prejavov pocty, nájdeš tu dym kadidla; ak miluješ delikátne potešenia zmyslov, pociťíš vôňu myrhy, ktorá naplnila celú svätú jaskynku. Buď bohatá na lásku k tomuto nebeskému dieťaťu, váž si dôverný vzťah, ktorý s ním môžeš nadviazať skrze modlitbu; opájaj sa radosťou z toho, že v sebe pociťuješ jeho sväté vnuknutia a vrúčne city oddanosti plynúce z toho, že celkom osobitným spôsobom patríš len jemu, a nikomu inému. Neklesaj na duchu tvárou v tvár svojim malým hnevom a chybám: chvíľu tu budú, a potom prejdú, a ak neprejdú, stanú sa pre teba školou pokory a umŕtšovania. Dcéra moja, ži v pokoji a neboj sa, pretože Ježiš je s tebou. Pokračuj v nastúpenej ceste a za žiadnych okolností nepoľavuj vo svojom úsilí. (*List z 30. decembra 1918 adresovaný Marii Garganiovej - Korešpondencia, zv. III, s. 346*)

08. január: Buď vždy silná vo viere a neprestajne bedli, pretože takýmto spôsobom budú zmarené všetky úklady nepriateľa. Toto napomenutie nám adresuje aj knieža apoštolov - svätý Peter: „*Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere*“ (1 Pt 5, 8-9). A aby nás ešte viac povzbudil, dodáva: „*Vedzte, že také isté utrpenie dolieha na vašich bratov po celom svete.*“ (1 Pt 5, 9) Áno, drahá Ježišova dcéra, vzpruž svoju vieru v pravdy kresťanskej náuky, osobitne vo chvíľach duchovného zápasu; zo všetkého najviac obnov svoju vieru v prísľub večného života, ktorý adresoval náš Pán všetkým tým, ktorí budú bojovať s odhodlaním a odvahou. Nech ťa naplní odvahou a útechou vedomie, že vo svojom utrpení nie si sama, že všetci nasledovníci Ježiša Nazaretského roztrúsení po celom svete znášajú tie isté útrapy: aj oni sú vystavení súženiam. (*List z 26. novembra 1914 adresovaný Raffaeline Ceraseovej - Korešpondencia, zv. II, s. 245*)

Pondelok, 02. január 2023

Predpraždenstvo Bohozjavenia. Svätý otec Silvester

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Michal, Michal, Michal, Anna

17:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): † Vladimír, Mária

Menl. časti: *sl.* s. 316 ap. zač. 59 evanj. Mk zač. 54

Utorok, 03. január 2023

Svätý prorok Malachiáš. Svätý mučeník Gordios

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Anna (Pavlišková)

Menl. časti: *sl.* s. 316 ap. zač. 60 evanj. Mk zač. 55

Streda, 04. január 2023

Zbor svätých 70 apoštolov. Prepodobný otec Teoktist

16:30 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): † Stanislav (Petráš, týždenná) s panach.

17:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): * Michal (Barna) s rodinou

Menl. časti: *sl.* s. 316 ap. zač. 61 evanj. Mk zač. 56

Štvrtok, 05. január 2023

Svätí mučeníci Teopempt a Teónas. Prepodobná Synkletika

15:00 Veľká večiereň s lit. sv. Bazila Veľkého (Lomné,*sl.*): * za členov spolku svätého ruženca ctiteľov Božského Srdca; *Veľké svätenie vody*

Menl. časti: *papier* ap. zač. 143 evanj. Lk zač. 9

Piatok, 06. január 2023

Sväté Bohozjavenie Pána. Prikázaný sviatok. Voľnica

08:00 Sv.lit. (Bžany,*sl.*): * za čl.sp.sv.ruženca; *myrovanie, svätenie vody*

10:00 Sv.lit. (Kručov,*sl.*): * za čl. sp.sv.ruž. a ctiteľ. BS; *myrov.,svät. vody*

10:00 Sv.liturgia (Lomné,*sl.*): * za všetkých veriacich; *myrovanie*

Menl. časti: *sl.* s. 318 ap. zač. 302 evanj. Mt zač. 6

Sobota, 07. január 2023

Zhromaždenie k svätému Jánovi Krstiteľovi

08:00 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): * na úmysly Bohorodičky; *Večeradlo*

Menl. časti: *sl.* s. 324 ap. zač. 233 evanj. Mt zač. 7

Nedeľa, 08. január 2023

Nedeľa po Bohozjavení. Prepodobný otec Juraj Chozebita. Hlas 6.

08:00 Svätá liturgia (Kručov,*sl.*): * za požehnanie BHZ rodiny

09:30 Svätá liturgia (Lomné,*sl.*): * za všetkých veriacich

11:00 Svätá liturgia (Bžany,*sl.*): * Helena, Oľga, Anna (za uzdravanie)

Menl. časti: *sl.* s. 103,323 ap. zač. 224* evanj. Mt zač. 8

Rozprávania ruského pútnika

Pýtal som sa, či je na okolí nejaký kostol. Povedali mi, že ho niet ani na 30 km. Vydal som sa teda na cestu celý deň a noc, aby som mohol byť prítomný na ranných hodinách. Počasie bolo jedno z najhorších; raz padal sneh, potom dážď a k tomu ešte fúkal silný a chladný vietor. Po ceste tiekol potôčik, takže som sotva mohol urobiť niekoľko krokov. Ľad sa lámal pod mojimi nohami; padol som až po pás do vody. Prišiel som veľmi dobitý, ale mohol som aspoň počúvať modlitby a byť na omši, počas ktorej mi Pán Boh doprial ísť aj na prijímanie.

Chcel som prežiť ten deň v pokoji, aby sa nezakalila moja duševná radosť. Preto som požiadal strážnika, aby mi dovolil ostať až do druhého dňa v strážnej búde. Celý ten deň som prežil v nevýslovnej radosi a v pokoji srdca. V tej chladnej chatrči ležal som roztrhnutý na lavici, ako keby som bol spočíval v Abrahámovom lone: modlitba mocne účinkovala. Láska k Ježišovi Kristovi a k Božej Matke prenikala moje srdce v príjemných vlnách a ponárala mi dušu do potešujúceho vytrženia. Keď sa už stmievalo, zacítil som náhle prenikavú bolesť v nohách. Rozpamätal som sa na to, že som ich mal celkom premoknuté. Potlačil som však túto roztržitosť a znova som sa ponoril do modlitby a bolesť som už viac necítil. Keď som ráno chcel vstať, nemohol som pohýbať nohami. Nebolo v nich sily; boli také mäkké ako vosk. Strážnik ma stiahol z lavice. Dva dni som ostal celkom bez pohybu. Na tretí deň ma strážca vyhnal z búdky hovoriac: „Ak tu zomrieš, budem mať s tebou iba zbytočné starosti.“ Podarilo sa mi pri plazíť sa na rukách až ku vchodu kostola, kde som ostal ležať. Pobudol som tam asi dva dni. Ľudia, čo tadiaľ prechádzali, nevenovali nijakú pozornosť ani mne, ani mojim prosbám. Konečne sa priblížil ku mne istý sedliak a pustil sa so mnou do rozhovoru. Po krátkom čase mi povedal: „Čo mi dáš a ja ťa uzdravím? Mal som práve takú istú chorobu a poznám na ňu liek.“ „Nemám nič, čo by som ti mohol dať,“ odpovedal som mu. „A čo máš v tom vreci?“ „Nič, iba kúsok suchého chleba a knihy.“ „A chcel by si u mňa pracovať cez leto, ak ťa uzdravím?“ „Nemôžem už ani pracovať. Vidíš, že mám už len jedno rameno pri sile.“ „A čo ešte vieš robiť?“ „Nič, iba čítať a písať.“ „Á, písať! Nuž dobre, budeš učiť písať môjho chlapca. Už vie troška čítať a chcel by som, aby sa naučil aj písať.“ Dojednal som sa teda s ním a potom ma s pomocou strážnika odviezli k sedliakovi a dali ma do starej kúpeľne vzadu pri ohrade. Sedliak ma začal liečiť: Zozbieral z polí, z dvorov a zo všelijakých nečistých dier celú kopu starých kostí zo zvierat, vtákov a zo všeličoho; potom ich umyl, kameňom rozdrvil na drobné kúsky a dal ich do veľkého hrnca. Potom ho prikryl pokrievkou, čo mala dieru a položil to všetko na nádobu, ktorú zakopal do zeme. Dno hrnca starostlivo namazal hrubou vrstvou hlíny a prikryl ho polenami, ktoré nechal horieť viac ako 24 hodín. Keď pripravoval polená, povedal: „Ej, ale bude dobrá kaša z kostí!“ Na druhý deň vykopal nádobu zo zeme; cez otvor na pokrievke natieklo do nej asi

liter hustej, červenkastej olejovej tekutiny, ktorá voňala ako čerstvé mäso. Kosti, čo ostali v hrnci, boli na začiatku čierne a zhnité, dostali teraz takú bielu a priesvitnú farbu ako perleť alebo perly. Päť ráz denne som si močil nohy v tejto tekutine. A veríte? Na druhý deň som zacítil, že som už mohol hýbať prstami, na tretí deň som mohol prekladať nohami a na piaty deň som už vstal a poprechádzal som sa po dvore, podopierajúc sa o palicu. Za týždeň mi nohy boli celkom v poriadku. Poďakoval som sa Pánu Bohu za to a povedal som si: „Múdrosť Pána Boha sa prejavila v jeho stvoreniach!“ Zoschnuté a skoro na prach zhnité kosti majú v sebe životnú silu, farbu a vôňu; pôsobia na živé telo, ktorému môžu navrátiť život! To je záloha budúceho vzkriesenia. Keby som to mohol poradiť lesnému hájnikovi, s ktorým som žil a ktorý pochyboval o vzkriesení tie! Keď som sa uzdravil, začal som sa zamestnávať s chlapcom. Napísal som ako vzor Ježišovu modlitbu a dal som mu ju opísať, pričom som mu ukazoval, ako pekne treba formovať litery. To bolo pre mňa čosi veľmi uspokojujúce, lebo chlapec cez deň slúžil u dozorca a ku mne chodieval len vtedy, keď ten spal, t.j. zavčasu ráno. Dieťa bolo nadané, takže čoskoro písalo skoro bezchybne.

Keď ho dozorca videl písať, pýtal sa ho: „Kto ti dáva hodiny?“ Chlapec mu povedal, že ho učí istý jednoduchý pútnik, ktorý žije u nich v starej kúpeľni. Zvedavý dozorca - bol to Poliak - prišiel ma navštíviť. Našiel ma práve pri čítaní *Filokalie*. Porozprával sa trošku so mnou a povedal: „Čo to čítaš?“ „Á, to je *Filokalia!*“ povedal. „Videl som túto knihu u nášho farára, keď som býval vo Vilne. (pokračovanie v budúcom čísle)

OZNAMY

- Vo štvrtok je **predvečer Bohozjavenia Pána**. V tento je zdržanlivosť od mäsa a pôst. Večer v Lomnom sa pomodlíme **Veľkú večereň s liturgiou svätého Bazila Veľkého**, po ktorej bude **Veľké svätenie vody**. Voda bude pripravená, len si prineste niečo, do čoho si ju načerpáte.
- V piatok je prikázaný sviatok **Sväté Bohozjavenie Pána**. Po svätej liturgii bude **myrovanie**. V Bžanoch a Kručove bude po svätej liturgii **Veľké svätenie vody**. V tento deň je **voľnica**. Popoludní približne od 13:30 hod. (Kručov); 13:00 hod. (Bžany); 14:00 hod. (Lomné) budeme **svätiť príbytky**. Kto má záujem, môžete sa zapísať v zadnej časti chrámu resp. v sakristii.
- Budúci týždeň je **prvopiatkový**. Verím, že každý je ešte v milosti posväcujúcej. No keby sa potrebovať niekto vyspovedať, tak prosím v Lomnom po svätých liturgiách a v Kručove pred svätými liturgiami.
- V sobotu je **Fatimská sobota**. Pred svätou liturgiou v Lomnom bude svätý ruženec vo forme **Večeradla**, po svätej liturgii sa pomodlíme **Modlitbu zasvätenia**.

Gréckokatolícka cirkev, Farnosť svätého archanjela Michala

Lomné 95, 090 33 Turany nad Ondavou, tel.: 054/749 12 55; 0905 507 681

o. Peter Olšavský, **email:** gkfu.lomne@gmail.com **web:** <http://www.lomne.sk/~cirkev>

Ján Knapík – Milosrdenstvu v ústrety

(alebo ako to vyzerá z druhej strany spovednej mriežky)

Čím viac sa teda duša človeka bude snažiť dosiahnuť dobro, ako to prirodzene pramení z jej podstaty, tým viac úsilia bude na to musieť vyvinúť. Logicky: čím ťažšia svätá spoveď, tým viac milostí to duši prinesie.

NIEČO NA POVZBUDENIE

Božie slovo obsahuje veľa statí, ktoré sú presiaknuté milosrdenstvom. Spomenul som už, že je užitočné z nich čerpať, pretože sám Boh nám v nich ponúka ubezpečenie o svojej bezhraničnej ochote odpúšťať. Niektoré z nich, zvlášť tie, čo mi prirástli k srdcu, by som rád na tomto mieste pripomenul. Uvedomujem si, že pôjde o subjektívny výber, ale keďže sa delím o osobnú skúsenosť, tak to považujem za prípustné.

Predpokladám, že nikoho neprekvapí, keď ako prvý úryvok uvediem podobenstvo o márnoträtom synovi (Lk 15,11-32). Neprekonateľný príbeh, v ktorom Otec priam prahne po tom, aby mohol odpustiť. S otvorenou náručou čaká na syna, a pritom by mal zúriť od zlosti, ako ho tento znemožnil. V jednom skutku ho totiž potupil tromi najťažšími hriechmi, ktoré mohol spáchať židovský syn voči vlastnému otcovi: vyžiadal si dedičstvo ešte pred jeho smrťou, opustil ho a otcovizne prehajdákaval s prostitútkami. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával (Lk 15,16), Hriech nás degraduje na úroveň svine. Mávame niekedy zo seba takýto pocit? Nie je dobré sa ním sužovať. Boh dychtivo čaká na chvíľu, keď ho požiadame o odpustenie. Ba čo viac, on nám nadbieha, aby sme sa k tomu čím skôr odhodlali. Ak sa teda rozhodneme vstať, prísť k nemu a vyznať Otče, zhršil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojím synom (Lk 15,18-19), vyrazí nám oproti, aby nás čo najskôr zachytil vo svojom bezpečnom náručí. Ešte bol d'aleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho túto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho (Lk 15,20). Radosť Otca z návratu márnoträtého dieťaťa je v evanjeliu vykreslená obrazom štedrej oslavnej hostiny. Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykŕmené teta a zabite ho. Jedzte a veselo hodujte, lebo tento môj syn bol mŕtvý, a ožil, bol stratený, a našiel sa (Lk 15,22-24). Navrátilец prichádza na hostinu v slávnostnom šate, ten plní dvojakú úlohu - naznačuje vnútorné očistenie a zdôrazňuje výnimočnosť okamihu. Prsteň na ruke znamená, že syn, ktorému bolo odpustené, už viac nebude zastávať úlohu nádenníka, ale znovu nadobudne dôstojnosť Božieho dieťaťa. Toto podobenstvo je silné hlavne pre tých, čo sa cítia byť hriechom zahanbení, ba až zneuctení.

Utrápeným výčitkami po hriechoch nečistoty poslúži úryvok o stretnutí Ježiša s cudzoložnicou. Tu zákonníci a farizeji privedli ženu pristihnutú pri cudzoložstve, postavili ju do prostriedku a povedali mu: „Učiteľ, túto ženu pristihli priamo pri cudzoložstve. Mojžiš nám v zákone nariadil takéto ženy

ukameňovať. Čo povieš ty?“ Povedal im: „Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň.“ A znovu sa zohol a písal po zemi. Ako to počuli, jeden po druhom - počnúc staršími - sa vytrácali, až zostal sám so ženou, čo stála v prostriedku. Ježiš sa vzpriamal a opýtal sa jej: „Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?“ Ona odpovedala: „Nik, Pane.“ A Ježiš jej povedal: „Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a už nebreš!“ (Jn 8,3-5;7-11) Na hriechy proti čnosti čistoty sme nesmierne citliví, u seba a ešte viac u iných. Občas to vyzerá, akoby sme chceli tvrdohlavo popierať vlastnú prirodzenosť a tváriť sa, že sme čisto duchovné bytosti bez známok telesnosti. Je ťažké prijať skutočnosť, že to tak nie je. Anjelmi nie sme ani fakticky, čiže svojou prirodzenosťou, ani v prenesenom význame - skutkami sme na hony vzdialení ich nevinnosti a čnostnej výbave. Treba však zdôrazniť jednu pridanú hodnotu tohto úryvku, ktorú by sme rovnako mali mať stále pred očami: tvrdý postoj odsúdenia druhého za hriechy nečistoty Ježiš otupuje odkazom na nečistotu odsudzujúcich.

Mimoriadne blahodarný účinok pre dušu má aj Jeremiášov hrnčiar. Predovšetkým môže pomôcť tým, čo sú presvedčení, že svojimi hriechmi napáchali nenapraviteľné škody. Koľko utrápených tvorov máme okolo seba, či už doma, v práci alebo na ulici! Umárajú sa dôsledkami svojich hriechov, avšak na každú snahu odpútať ich od podobných myšlienok a posunúť ich ďalej odpovedajú len opätovným poukázaním na spáchané zlo. Paradoxne v tejto súvislosti vyznieva veta typu: narobil/a som toľko zla, že ani Boh mi nemôže odpustiť. Týchto ľudí blokuje vlastné neodpustenie. Je potrebné si uvedomiť, že Boh nám nielenže odpúšťa, ale že dokáže priam majstrovským spôsobom, uzdravujúco, vstupovať aj do hriechom poznačených vzťahov, situácií a okolností. Ak aj nie je takáto rekonštrukcia jednotlivých - narušených - oblastí nášho života na programe dňa, treba pamätať na Božiu schopnosť vyťažiť za každých okolností zo zla dobro. Preto mám Jeremiášovho hrnčiara rád. „Vstaň a chod' do hrnčiarovho domu, tam ti oznámim svoj rozkaz.“ Zostúpil som teda do hrnčiarovho domu. Ten práve pracoval na hrnčiarskom kruhu. Ak sa skazila nádoba, ktorú práve formoval, ako to býva s hlinou v hrnčiarových rukách, urobil z nej zas inú nádobu, akú uznal za dobré urobiť. A Pán prehovoril ku mne takto: „Či ja nemôžem, dom Izraela, naložiť s vami tak ako hrnčiar? - hovorí Pán. Áno, ako je hlina v hrnčiarových rukách, tak ste vy v mojich rukách, dom Izraela“ (Jer 18,2-6). Už iba uveriť, že Boh môže napraviť náš život ako hrnčiar pokazený džbán. Každý, kto sa odhodlal prijať toto posolstvo, môže dosvedčiť, že účinok Božieho zásahu prekoná naše najoptimistickejšie očakávania.

„NEČAKATELIA“

ALEBO DLHÉ RADY NIE SÚ PRE ASERTÍVNYCH

Vysluhovanie sviatosti zmierenia býva občas spojené s čakaním v dlhých radoch. Najlepším príkladom je obdobie krátko pred vianočnými a veľkonočnými sviatkami.

(pokračovanie v budúcom čísle)